

- הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

א. לאשר עקרונית את טיוטת חוק התרבות והאמנות (תיקון מס' _____), התשע"ט – 2018 המצ"ב.

ב. להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת.

ג. בהתאם לסעיף 81(ג) בתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להקדים את הדיון בהצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 88(ב) בתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

סעיף 2(ג) לחוק התרבות והאמנות, התשס"ג- 2003 (להלן – החוק העיקרי) מגדיר את מסגרת החוק, אשר נועדה לשם קידום מדיניות של תרבות ואמנות, הנותנת ביטוי לחיי היצירה והרוח במדינת ישראל, תוך הבטחת חופש היצירה ומתן ביטוי למגוון התרבותי של החברה בישראל, להשקפות השונות הרווחות בה ולערכיה כמדינה יהודית ודמוקרטית.

סעיף 3א' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה- 1985 (להלן – חוק יסודות התקציב) קובע את העקרונות לתשלום תמיכת המדינה למוסדות הציבור, הפועלים למטרה של חינוך, תרבות, דת, מדע, אמנות, רווחה, בריאות, ספורט או מטרה דומה.

עם זאת, לא כל פעילות העונה על תנאי מבחני התמיכה מן הראוי שתיתמך מכספי המדינה. עקרונות חופש הביטוי והשוויון אין פירושם כי המדינה חייבת לממן כל סוג של ביטוי. בפרט, המדינה אינה חייבת לממן פעולות שמטרתן לקעקע את בסיס הווייתה. עמידה בעקרונות היסוד עליהם מושתתת המדינה מהווה שיקול לגיטימי בחלוקת תקציבים והמדינה רשאית לבחור שלא לממן פעולות הנוגדות עקרונות יסוד אלה. הצה"ח נועדה לעגן עקרון זה.

יצוין כי המועד להערות הציבור לתזכיר החוק הנדון יסתיים ביום 11.10.18, וייתכן שיוגשו הערות נוספות לתזכיר החוק.

עוד יצוין שתזכיר החוק הנדון פורסם לראשונה לפני כשנתיים וסביבו התנהל דיון ציבורי ער. בנקודת זמן זו ולאחר הימשכות הדיונים, משרד התרבות והספורט מבקש לפעול בהקדם האפשרי לקידום הליך החקיקה שיעגן את העקרונות האמורים.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר תומך בהצעת ההחלטה

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב חוות הדעת של היועצת המשפטית של משרד התרבות והספורט.

סיווגים

סיווג ראשי: 07חקיקה ממשלתית.

תחום פעולה עיקרי: 02תברה וכלכלה;

מוגש על ידי שרת התרבות והספורט

ב' בחשון התשע"ט
11 באוקטובר 2018



תזכיר חוק התרבות והאמנות (תיקון מס' _____), התשע"ט –

2018 - הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה : חוות דעת

משפטית

נושא הצעת ההחלטה : תזכיר חוק התרבות והאמנות (תיקון מס' _____), התשע"ט –
2018 - הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה.

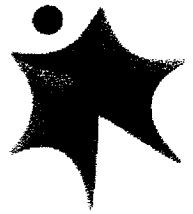
תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים :

סעיף 2(ג) לחוק התרבות והאמנות, התשס"ג-2003 (להלן – החוק העיקרי) מגדיר את מסגרת החוק, אשר נועדה לשם קידום מדיניות של תרבות ואמנות, הנותנת ביטוי לחיי היצירה והרוח במדינת ישראל, תוך הבטחת חופש היצירה ומתן ביטוי למגוון התרבותי של החברה בישראל, להשקפות השונות הרווחות בה ולערכיה כמדינה יהודית ודמוקרטית.

סעיף 3א' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 (להלן – חוק יסודות התקציב) קובע את העקרונות לתשלום תמיכת המדינה למוסדות הציבור, הפועלים למטרה של חינוך, תרבות, דת, מדע, אמנות, רווחה, בריאות, ספורט או מטרה דומה.

עם זאת, לא כל פעילות העונה על תנאי מבחני התמיכה מן הראוי שתיתמך מכספי המדינה. עקרונות חופש הביטוי והשוויון אין פירושם כי המדינה חייבת לממן כל סוג של ביטוי. בפרט, המדינה אינה חייבת לממן פעולות שמטרתן לקעקע את בסיס הווייתן. עמידה בעקרונות היסוד עליהם מושתתת המדינה מהווה שיקול לגיטימי בחלוקת תקציבים והמדינה רשאית לבחור שלא לממן פעולות הנוגדות עקרונות יסוד אלה. הצה"ח באה לעגן עקרונות אלו.

עמדת שרת התרבות והספורט היא כי יש לקדם את החוק לאלתר, לאחר שהדיונים לגבי מתקיימים מזה שלוש שנים.



היועצת משפטית
לאור זאת, מתבקשת הממשלה להסמיך את וועדת שרים לחקיקה לאשר את נוסח
סיוטת החוק על דעת הממשלה ולבקש מוועדת הכנסת להקדים את הדיון בהצה"ח.
כל זאת, על-מנת שניתן יהיה לקדם את הליכי החקיקה בהקדם האפשרי.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

הסיוטה מועלית טרם אישור נוסח הצעת החוק על-ידי יחידת נוסח החוק במשרד
המשפטים. כמו כן, המועד להערות הציבור יסתיים רק היום - ביום 11.10.18, ויש
מקום לשקול את הערות הציבור טרם הדיון בהצעת החוק בוועדת השרים לענייני
חקיקה. מדובר בהצעת חוק אשר מהווה פגיעה בזכויות יסוד כגון חופש הביטוי,
חפש ההתאגדות וחופש האמנותי ועמדת היועץ המשפטי לממשלה לגבי הצעת
החוק בנוסחה הנוכחי היא כי יש בה קשיים משפטיים של ממש, גם אם אינם
מגיעים כדי מניעה משפטית. קשיים אלו יפורטו על-ידי היועץ המשפטי לממשלה
בפני הממשלה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:
היועץ המשפטי של משרד האוצר העביר הערות. לעמדתו, יש לתקן את תזכיר החוק
כך שיינתן מענה להסתייגויות שהעלה. יש מקום לשקול הערות אלו במסגרת הדיון
בוועדת השרים לענייני חקיקה.

עמדת יועמ"ש משרד התרבות והספורט: היועץ המשפטי לממשלה אישר את
העלאת הצעת ההחלטה לממשלה במתכונת המופיעה בהצעת ההחלטה, וכאמור
לעיל, הוא יציג בפני הממשלה את הקשיים המשפטיים הממשיים הגלומים בהצעה.

בכבוד רב,



הדס פרבר-אלמוגי, עו"ד

א. שם החוק המוצע

תזכיר חוק התרבות והאמנות (תיקון מס' _____), התשע"ט – 2018

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו:

סעיף 2(ג) לחוק התרבות והאמנות, התשס"ג-2003 (להלן – החוק העיקרי) מגדיר את מסגרת החוק, אשר נועדה לשם קידום מדיניות של תרבות ואמנות, הנותנת ביטוי לחיי היצירה והרוח במדינת ישראל, תוך הבטחת חופש היצירה ומתן ביטוי למגוון התרבותי של החברה בישראל, להשקפות השונות הרווחות בה ולערכיה כמדינה יהודית ודמוקרטית.

סעיף 3א' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 (להלן – חוק יסודות התקציב) קובע את העקרונות לתשלום תמיכת המדינה למוסדות הציבור, הפועלים למטרה של חינוך, תרבות, דת, מדע, אמנות, רווחה, בריאות, ספורט או מטרה דומה.

עם זאת, לא כל פעילות העונה על תנאי מבחני התמיכה מן הראוי שתיתמך מכספי המדינה. עקרונות חופש הביטוי והשוויון אין פירושם כי המדינה חייבת לממן כל סוג של ביטוי. בפרט, המדינה אינה חייבת לממן פעולות שמטרתן לקעקע את בסיס הווייתת. עמידה בעקרונות היסוד עליהם מושתתת המדינה מהווה שיקול לגיטימי בחלוקת תקציבים והמדינה רשאית לבחור שלא לממן פעולות הנוגדות עקרונות יסוד אלה. הצה"ח באה לעגן עקרונות

ג. עיקרי החוק המוצע

סעיף 2(ג) לחוק התרבות והאמנות, התשס"ג-2003 מגדיר את מסגרת החוק, אשר נועדה לשם קידום מדיניות של תרבות ואמנות, הנותנת

ביטוי לחיי היצירה והרוח במדינת ישראל, תוך הבטחת חופש היצירה ומתן ביטוי למגוון התרבותי של החברה בישראל, להשקפות השונות הרווחות בה ולערכיה כמדינה יהודית ודמוקרטית.

סעיף 3א' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 קובע את העקרונות לתשלום תמיכת המדינה למוסדות הציבור, הפועלים למטרה של חינוך, תרבות, דת, מדע, אמנות, רווחה, בריאות, ספורט או מטרה דומה.

עם זאת, לא כל פעילות העונה על תנאי מבחני התמיכה מן הראוי שתיתמך מכספי המדינה. עקרונות חופש הביטוי והשוויון אין פירושם כי המדינה חייבת לממן כל סוג של ביטוי. בפרט, המדינה אינה חייבת לממן פעולות שמטרתן לקעקע את בסיס הוויתה. עמידה בעקרונות היסוד עליהם מושתתת המדינה מהווים שיקול לגיטימי בחלוקת תקציבים והמדינה רשאית לבחור שלא לממן פעולות הנוגדות עקרונות יסוד אלה. הצה"ח באה לעגן עקרונות אלו במסגרת הליכי התמיכה או המימון של גופים בתחום התרבות.

עקרון זה מצא את ביטוי בהוראת סעיף 3ב' לחוק יסודות התקציב, אשר קובע כדלקמן:

"(ב) ראה שר האוצר כי גוף הוציא הוצאה שהיא במהותה אחד מהמפורטים להלן (בסעיף זה – הוצאה שאינה נתמכת), רשאי הוא, בהסכמת השר הממונה על סעיף התקציב שלפיו מתוקצב או נתמך אותו גוף, לאחר ששמע את הגוף, להפחית מהסכומים שיש להעבירם מתקציב המדינה לאותו גוף לפי כל דין:

(1) שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית;

(2) הסתה לגזענות, לאלימות ולטרור;

(3) תמיכה במאבק מזוין או במעשה טרור, של מדינת אויב או של ארגון טרור, נגד מדינת ישראל;

(4) ציון יום העצמאות או יום הקמת המדינה כיום אבל;

(5) מעשה של השחתה או ביזוי פיזי הפוגע בכבוד דגל המדינה או סמל המדינה.

(ג) הפחתה לפי סעיף קטן (ב) לא תעלה על פי שלושה מההוצאה שאינה נתמכת.

(ד) (1) שר האוצר יקבל החלטה כאמור בסעיף קטן (ב), לאחר קבלת חוות דעת של היועץ המשפטי למשרד האוצר בדבר

התקיימות האמור באותו סעיף קטן, ולאחר שהועברה אליו המלצת צוות מקצועי לגבי היקף ההוצאה שאינה נתמכת, השלכות ההפחתה על הגוף או על גורמים אחרים הקשורים בו וסכום ההפחתה הראוי בהתחשב בכלל נסיבות העניין;

(2) בסעיף קטן זה, "צוות מקצועי" – צוות שמינה שר האוצר שחברים בו עובד משרד המשפטים, לפי הצעת שר המשפטים, עובד משרד האוצר ועובד המשרד שהשר שלו ממונה על סעיף התקציב שלפיו מתוקצב או נתמך הגוף, לפי הצעת השר האמור."

הצה"ח באה לעגן בחוק ספציפי לתחום התרבות, את המצבים בהם תישלל תמיכה, כולה או חלקה, מגוף בתחום התרבות. החוק פוגע בחופש הביטוי לגוף הנתמך באופן מידתי. לגוף ישנה החירות לבחור לבצע את הפעולה העומדת בסתירה לעילות הקבועות בחוק, אולם החוק מאפשר לשר התרבות והספורט להחליט כי המדינה לא תממן פעולה של גוף כזה, כולן או חלקן. נזכיר כי לפי הכללים המקובלים כי תמיכת המדינה אינה ניתנת לכל עלות הפעילות, אלא מממנת חלק בלבד. לפיכך, הפגיעה בגוף הנתמך בגין מניעת התמיכה בגין פעילות זאת – הינה נמוכה ומוגבלת, רק לחלק מתמיכת המדינה מפעילות זאת. ממילא הגוף נדרש להשלים את תמיכת המדינה ממקורות נוספים.

ההצעה מאוזנת עם זכויות גופי התרבות, כיוון ששר התרבות והספורט יקבל את החלטתו לאחר שקיבל את המלצת ועדת התמיכות וחוות דעת משפטית ואת חוות דעת המועצה הישראלית לתרבות ולאמנות, בין השאר באשר לגבי היקף הפעולה שאינה נתמכת, השלכות החלטה על הגוף או על גורמים אחרים הקשורים בו והשלכות ההחלטה על גובה התמיכה המגיעה לגוף ובהתחשב בכלל נסיבות העניין. שר התרבות והספורט יקבל את החלטתו לאחר ששמע את הגוף.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

תיקון החוק, כפי שפורט לעיל.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה, על תקנים במשרדי

הממשלה ועל ההיבט המינהלי

אין .

ו. השפעת התיקון המוצע על זכויות הילד (לפי חוק לציון מידע בדבר השפעת חקיקה על זכויות הילד)

אין.

ז. עמדת היועץ המשפטי לממשלה : יש קשיים משפטיים של ממש, גם אם אינם מגיעים כדי מניעה, והללו יפורטו על-ידי היועץ המשפטי לממשלה בפני הממשלה. יצויין כי הטיוטה מועלית מבלי שאושרה על-ידי יחידת נוסח החוק. כמו כן, המועד להערות הציבור יסתיים ביום 11.10.18.

רצ"ב נוסח החוק המוצע:

מתפרסמת בזה הצעת חוק על דעת הממשלה:

תזכיר חוק התרבות והאמנות (תיקון מס' _____), התשע"ח – 2018

הוספת סעיף 1. לאחר סעיף 12 בחוק התרבות והאמנות, התשס"ג - 2002¹, ייוסף -

"פעולה נגד 1"א (א) בסעיף זה -

עקרונות המדינה

"גוף" – מוסד ציבור הנתמך או ממומן

בדרך אחרת בתחום פעולה תרבות

בסעיף תקציב משרד התרבות

והספורט;

"וועדת התמיכות" – וועדת התמיכות

במשרד התרבות והספורט,

המקבלת החלטות התמיכה;

¹ ס"ח התשס"ג, ע"מ 64; ס"ח התשס"ד, עמ' 604.

"פעולה שאינה נתמכת" – פעולה שהיא
במהותה אחד המפורטים להלן:

(1) שלילת קיומה של מדינת ישראל
כמדינה יהודית ודמוקרטית;

(2) הסתה לגזענות, לאלימות
ולטרור;

(3) תמיכה במאבק מזוין או
במעשה טרור, של מדינת אויב או
של ארגון טרור, נגד מדינת ישראל;

(4) ציון יום העצמאות או יום
הקמת המדינה כיום אבל;

(5) מעשה של השחתה או ביזוי
פיזי הפוגע בכבוד דגל המדינה או
סמל המדינה.

(ב) ראה השר כי גוף קיבל תמיכה בגין
פעולה שאינה נתמכת, רשאי הוא להפחית
את התמיכה שניתנה בגין פעילות זו.

(ג) היתה הפעולה שאינה נתמכת חלק
משמעותי ומהותי מהפעילות הזכאית
לתמיכה, רשאי השר לקבוע כי לא תשולם
כל תמיכה.

(ד) השר יקבל החלטה כאמור בסעיפים קטנים (ב) או (ג), לאחר שנועץ במועצה, והובאה בפניו המלצתה לרבות בבחינת השאלה האם מדובר בפעילות שאינה נתמכת; ולאחר שקיבל את המלצת ועדת התמיכות, בין השאר באשר לגבי היקף הפעולה שאינה נתמכת, השלכות ההחלטה על הגוף או על גורמים אחרים הקשורים בו והשלכות ההחלטה על גובה התמיכה המגיעה לגוף ובהתחשב בכלל נסיבות העניין; ולאחר קבלת חוות דעת של היועץ המשפטי למשרד התרבות והספורט;

(ה) השר יקבל את החלטתו לאחר ששמע את הגוף;

(ו) המועצה רשאית לדרוש מגוף נתמך מידע באשר לתוכן פעילות שהתקיימה ובגינה קיבל תמיכה, לשם בחינת השאלה האם מדובר בפעילות שאינה נתמכת.

(ז) לשם מתן המלצתה רשאית ועדת התמיכות לדרוש מגוף נתמך מידע הנדרש לבחינת העניינים הנוגעים לתוכן המלצותיה כמפורט בסעיף קטן (ד).